

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Lelevelio g. 6, LT-01103 Vilnius,
tel. (0 5) 203 4696, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lrv.lt>, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 302308327
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-
I

Nr. 3-
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 7, 10², 12, 13, 20, 23, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. gegužės 6 d. išvadoje Nr. NV-1196 pastabas, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 7, 10², 12, 13, 20, 23, 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektą paskatino parengti įgyvendinamos Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 24, 30, 602, 604 punktų nuostatos, Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“ patvirtinimo“, 160, 161, 164 punktų nuostatos. Atsižvelgiant į tai, atlikta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo sisteminė peržiūra ir, siekiant atliepti šilumos ūkio sektoriaus dalyvių identifikuotas teisinio reguliavimo praktinio taikymo problematikas, parengtas Įstatymo projektas.

Teikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymo projektu sprendžiamas problemas, siūlomas problemų sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	Šiuo metu galiojančio Šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimų poreikį lėmė būtinybė išspręsti praktikoje identifikuotas problemas, susijusias su šildymo sezono pradžios ir pabaigos nustatymu, centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemos efektyvumo didinimu, platesnio atliekinės šilumos panaudojimo skatinimu bei duomenų trūkumu šilumos tinklų valdymui. Klimato kaitos sąlygomis vis dažniau pasireiškia nepastovios oro sąlygos, todėl atsirado poreikis surasti lankstesnį šilumos tiekimo modelį. Pažymėtina, jog siekiant mažinti šiluminę taršą, skatinti priklausomybės nuo importuojamo kuro mažinimą, išnaudoti elektros bei šilumos sektoriaus sinergiją, būtina sudaryti teises prielaidas elektros energijos konversijos į šilumą technologijų integravimui į CŠT sistemą, kartu užtikrinant elektros ir šilumos sektorių sąveiką (sektorių integraciją), kuri leistų efektyviau panaudoti elektros energijos perteklių ir prisidėtų prie elektros tinklo lankstumo didinimo bei Lietuvos Respublikos energetinio saugumo stiprinimo. Taip pat, aktualu, aiškiau reglamentuoti šilumos punktų priežiūros ir
-------------------------	--

	<p>modernizacijos tvarką, taip sumažinant šilumos nuostolius visoje šilumos tiekimo sistemoje. Siektina sudaryti sąlygas efektyvesniam šilumos tinklų valdymui, naudojant momentinius techninius šilumos punkto duomenis. Skatinti skaitmenizaciją, įteisinant elektroniniu būdu sąskaitų teikimą šilumos vartotojams prioritetą, taip siekiant sumažinti bendras šilumos tiekimo sąnaudas ir CO₂ emisiją.</p> <p>Taip pat, su 2026 m. lapkričio 1 d. įsigaliosiančiu teisiniu reguliavimu turi būti suderintos kainodaros teisinio reguliavimo nuostatos.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> – įtvirtinti konkretų šildymo sezono laikotarpį, nustatant, kad šilumos tiekėjas nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d. turi būti pasirengęs tiekti šilumą, kad būtų užtikrinama, pagal higienos normas reglamentuota, vidutinė vidaus patalpų temperatūra šildomuose pastatuose. Kai šaltasis metų laikotarpis viršija šildymo sezono ribas, tas laikotarpis priskiriamas prie šildymo sezono. Įstatymo projekto nuostatomis nėra keičiama savivaldybių kompetencija planuoti ir organizuoti šilumos tiekimą, nekeičiama savivaldybės institucijos diskrecija priimti sprendimus dėl savivaldybių nustatytų įstaigų, t.y. vaikų darželių, mokyklų, ligoninių, o taip pat ir kitų pastatų, kurių šilumos punktai nėra modernizuoti (automatizuoti) šildymo sezono nustatymo; – įtvirtinti elektros energijos konversijos į šilumą technologijų integravimo į CŠT sistemą teisinės prielaidas, taip prisidedant prie elektros energijos ir šilumos sektorių sąveikos (sektorių integracijos), elektros energijos pertekliaus panaudojimą, elektros tinklo lankstumo didinimą bei priklausomybės nuo importuojamo kuro mažinimą, taip pat sudaryti sąlygas efektyvesniam atliekinės šilumos panaudojimui; – suteikti šilumos vartotojams prioritetą gauti ne popierines, o elektroniniu būdu teikiamas sąskaitas (mokėjimo pranešimus) už šilumą ir karštą vandenį, tuo pačiu, paliekant šilumos vartotojams galimybę nemokamai gauti popierines sąskaitas (mokėjimo pranešimus), tuo mažinant administracines ir bendras šilumos tiekimo sąnaudas; – sustiprinti šilumos punktų privalomųjų reikalavimų įgyvendinimo modelį, siekiant didesnio šilumos tinklo efektyvumo ir patikimumo, užtikrinant šilumos tiekėjams prieigą prie momentinių šilumos punkto techninio operavimo duomenų tinklo valdymo; – suderintos 2026 m. lapkričio 1 d. įsigaliosiančios kainodaros teisinio reguliavimo nuostatos.
III. Priemonių kaštai	<p>Įstatymu įtvirtinus naują šildymo sezono teisinį reguliavimą, galimai pailgės šildymo sezono laikotarpis, atitinkamai bus suvartojama daugiau šilumos, dėl ko gali neženkliai padidėti šilumos sąskaitos vartotojams, atitinkamai, tai gali pareikalauti papildomų valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų, skiriamų kompensacijoms už šildymą nepasiturintiems asmenims.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymo projektą, įtvirtinama:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konkretus šildymo sezono pradžios ir pabaigos laikotarpis suteikia šilumos vartotojams teisę į šilumos prieinamumą šaltuoju metų laikotarpiu, nustatantis pareigą šilumos tiekėjui nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d. užtikrinti techninį pasirengimą tiekti šilumą, kad, esant

	<p>faktiniam šilumos poreikiui šaltuoju metų laikotarpiu būtų užtikrinta higienos normas atitinkanti vidaus patalpų temperatūra.</p> <ul style="list-style-type: none"> – elektros energijos konversijos į šilumą technologijų integravimo į CŠT skatinamosios sistemos teisinės prielaidos; – prioritetas vartotojams – už šildymą sąskaitos (mokėjimo pranešimai) vartotojams teikiamos elektroniniu būdu, mažinant bendras šilumos tiekimo sąnaudas bei aplinkos taršą; – šilumos punktų priežiūros modelis, užtikrinant didesnę šilumos tinklo efektyvumą ir patikimumą bei mažinant CO₂ emisiją; – suderintos kainodaros teisinio reguliavimo nuostatos. <p>Siūloma, kad įstatymas įsigaliotų 2026 m. spalio 1 d., išskyrus kainodaros teisinio reguliavimo nuostatas, kurios įsigaliotų nuo 2026 m. lapkričio 1 d., kartu su jau įtvirtintomis ir įsigaliosiančiomis 2026 m. lapkričio 1 d. analogiškėmis teisinio reguliavimo nuostatomis. Siekiant sklandaus perėjimo prie sąskaitų (mokėjimo pranešimų) šilumos vartotojams teikimo elektroniniu būdu, šios nuostatos įsigaliojimui nustatomas pereinamasis laikotarpis iki 2027 m. gegužės 1 d. Visu šiuo laikotarpiu, šilumos tiekėjai įpareigojami kiekvieną mėnesį iki 2027 m. balandžio 30 d. šilumos vartotojams teikiamose sąskaitose (mokėjimo pranešimuose) ir savo interneto svetainėje, aiškiai paryškintu tekstu teikti informaciją, kad nuo 2027 m. gegužės 1 d. keičiasi sąskaitų (mokėjimo pranešimų) šilumos vartotojams teikimo būdas, todėl sąskaitos (mokėjimo pranešimai) bus teikiamos šilumos vartotojams elektroniniu būdu, išskyrus atvejus, kai šilumos vartotojas telefonu ar kitomis priemonėmis (elektroniniu paštu, savitarnos svetainėje ar vartotojų aptarnavimo skyriuose), šilumos tiekėjui išreiškia pageidavimą gauti popierines sąskaitas (mokėjimo pranešimus).</p>
--	--

Išsamesnė informacija apie Įstatymo projektą pateikta Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įstatymo projektas įgyvendina Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 24, 30, 602, 604 punktų nuostatas.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, atliktas Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“, atlikta Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4¹ straipsnio nuostatomis, atliktas numatomo poveikio konkurencijai vertinimas. Taip pat atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui (antikorupcinis) vertinimas.

Įstatymo projektas buvo teikiamas suinteresuotiems asmenims išvadoms gauti ir viešai skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Gautos suinteresuotų asmenų išvados dėl Įstatymo projekto darbo tvarka buvo aptariamoms su pastabas teikusiais asmenimis ir įvertintos teikiamame Įstatymo projekte. Su Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos būsto ir priežiūros rūmų atstovais konkretūs numatomo šilumos ūkio sektoriaus teisinio reguliavimo klausimai buvo aptariami papildomai organizuotų pasitarimų metu.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto derinimo metu buvo gautos suinteresuotų asmenų nuomonės, nepateikiant konkrečių pastabų ir pasiūlymų dėl numatomo teisinio reguliavimo tobulinimo, pateikti pasiūlymai nebuvo susiję su Įstatymo projekto parengimo tikslais, todėl šių nuomonių vertinimas nebuvo įtrauktas į derinimo pažymą.

Gautos suinteresuotų asmenų pastabos ir pasiūlymai įvertinti teikiamame Įstatymo projekte, pastaboms, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, komentarai teikiami derinimo pažymoje.

Gautos Vyriausybės Teisės grupės pastabos įvertintos teikiamame Įstatymo projekte. Teisės grupės pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Tarpinstitucinio pasitarimo 2026 m. gegužės 12 d. metu gautos Teisingumo ministerijos pastabos įvertintos teikiamame Įstatymo projekte, komentarai neįvertintoms pastaboms teikiami derinimo pažymoje.

Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (grupės vadovas Karolis Švaikauskas, tel. +370 670 39 352, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt, patarėja Vida Dzermeikienė, tel. +370 658 42 175, el. p. vida.dzermeikiene@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 6 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 11 lapų.
5. Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
6. Įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 4 lapai.
7. Numatomo poveikio konkurencijai vertinimo pažyma, 4 lapai.
8. Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė, 3 lapai.
9. Derinimo pažyma, 35 lapai.
10. Suinteresuotų asmenų išvados, 64 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

V. Dzermeikienė, tel. +370 658 42 175, el. p. vida.dzermeikiene@enmin.lt